

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA**

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I
TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, ožujak 2009.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO
I TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE**

Članak 1.

U Zakonu o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (Narodne novine, 117/01), u članku 2. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Sjedište Zaklade je u Zagrebu, a radi učinkovitijeg obavljanja poslova iz djelokruga Zaklade ustrojavaju se uredi u Splitu, Rijeci i Osijeku čije se ustrojstvo i djelokrug uređuju općim aktom Zaklade.

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

„(1) Zaklada se osniva sa temeljnom svrhom razvoja znanosti, visokog školstva i tehnologijskog razvoja u Republici Hrvatskoj s krajnjim ciljem osiguravanja društvenog i gospodarskog razvoja i poticanja zapošljavanja.

(2) Radi ostvarivanja svoje temeljne svrhe, Zaklada osigurava financijsku potporu znanstvenih, visokoobrazovnih i tehnologijskih programa i projekata te potporu međunarodne suradnje na području znanosti i visokog školstva. Potpora uključuje i financiranje temeljnih, primijenjenih i razvojnih znanstvenih istraživanja na temama od strateških potreba za Republiku Hrvatsku.

(3) Zaklada dodjeljuje stipendije poslijediplomandima, poslijedoktorandima te stručnjacima u gospodarstvu i stručnjacima u znanstvenim i visokoškolskim ustanovama Republike Hrvatske.

(4) Zaklada raspisuje natječaje za znanstvene projekte i programe u skladu sa nacionalnim strateškim dokumentima za razvoj znanosti, temeljem kojih provodi postupak prijave, vrednovanja, nadzora i evaluacije financiranih projekata i kolaborativnih znanstvenih programa.

(5) Uvjeti i postupak prijavljivanja, vrednovanja i donošenja odluka za financiranje znanstvenih projekata i programa utvrđuju se pravilnikom o uvjetima i postupku za dodjelu sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade.”

Članak 3.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„(1) Tijela Zaklade su Upravni odbor i ostala tijela određena statutom Zaklade.

(2) Članovi zakladnih tijela moraju poslove Zaklade voditi savjesno, u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa, statuta i drugih općih akata Zaklade.

(3) Članovi zakladnih tijela ne mogu se prijaviti niti sudjelovati u projektima i programima Zaklade za vrijeme njihovog članstva u zakladnim tijelima te godinu dana po završetku članstva.

(4) Članovi drugih zakladnih tijela, osim Upravnog odbora, ne mogu biti članovi drugih najviših stručnih tijela koja se brinu za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava znanosti i visokog obrazovanja, kao ni zaposlenici ministarstva nadležnog za znanost i visoko obrazovanje.

(5) Članovi Upravnog odbora i drugih zakladnih tijela dužni su prijaviti svako postojanje sukoba interesa u odnosu na projekte koji sudjeluju u natječajnom postupku, sukladno općem aktu o sprječavanju sukoba interesa koji donosi Upravni odbor.“

Članak 4.

U članku 5. stavku 2. podstavak 2. mijenja se i glasi:

„- javnih znanstvenih instituta, koji predlažu Hrvatskom saboru člana Upravnog odbora Zaklade na način propisan općim aktom Zaklade“.

Podstavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„- nacionalnog vijeća za područje znanosti i
- nacionalnog vijeća za područje visokog obrazovanja“.

Članak 5.

U članku 6. stavak 1. mijenja se i glasi:

" (1) Upravni odbor Zaklade donosi Statut Zaklade, poslovnik o svom radu, pravilnik o uvjetima i postupku dodjele sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade, donosi odluke o dodjeli sredstava, upravlja i nadzire vođenje poslova Zaklade, odlučuje o korištenju imovine Zaklade, podnosi izvješća o radu Zaklade te obavlja druge poslove sukladno zakonu i statutu Zaklade."

Dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Upravni odbor Zaklade donosi Strateški plan Zaklade u kojem se na višegodišnjoj razini razrađuju ciljevi i programi.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 6.

U članku 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Osnovnu imovinu Zaklade čini iznos od 10.000.000,00 kuna.“

U stavku 2. broj stavka (3) zamjenjuje se brojem (2).

Stavak 3. briše se.

Članak 7.

U članku 12. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Zaklada se financira iz prihoda od osnovne imovine, iz državnoga proračuna, darovnica, ovim Zakonom propisanih prihoda i drugih prihoda.“

Članak 8.

U članku 16. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Pod drugim prihodima smatra se i 1% udjela u dobiti od komercijalizacije znanstvenih ili tehnoloških otkrića financiranih od Republike Hrvatske ili ustanove osnovane od Republike Hrvatske. Za slučaj kada Zaklada financira istraživanja, postotak budućeg udjela u dobiti od intelektualnog vlasništva proisteklog iz znanstvenog ili tehnološkog otkrića, utvrđuje se posebnim ugovorom sklopljenim između nositelja projekta i Zaklade.“

Članak 9.

U cijelom tekstu Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske (Narodne novine, 117/01) riječi „Ministarstvo znanosti i tehnologije“ zamjenjuju se riječima „ministarstvo nadležno za znanost i visoko obrazovanje“ u odgovarajućem padežu, a riječi „ministar znanosti i tehnologije“ zamjenjuju se riječima: „ministar nadležan za znanost i visoko obrazovanje“ u odgovarajućem padežu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Upravni odbor Zaklade obvezan je u roku od mjesec dana od stupanja ovoga Zakona na snagu uskladiti statut Zaklade sukladno odredbama ovoga Zakona i dostaviti ga na suglasnost ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje.

Nakon dobivanja suglasnosti ministarstva nadležnog za znanost i visoko obrazovanje Upravni odbor je obvezan u daljnjem roku od 15 dana podnijeti statut Zaklade na odobrenje Središnjem državnom uredu za upravu.

Upravni odbor Zaklade obvezan je u roku od tri mjeseca od stupanja ovoga Zakona na snagu donijeti ostale opće akte Zaklade predviđene ovim Zakonom i statutom Zaklade te ih dostaviti na suglasnost ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje.

Članak 11.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH i 46/07).

Natječajni postupci za financiranje znanstvenih projekata i programa, započeti sukladno članku 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07- Odluka USRH, 46/07), završit će se prema odredbama toga Zakona.

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI, OSNOVNA PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, S OBRAZLOŽENJEM

Razlozi zbog kojih se zakon donosi

Temelj za donošenje predloženih izmjena i dopuna Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zakon) su Strateški okvir za razvoj 2006. – 2013., Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje i Znanstvena i tehnologijska politika Republike Hrvatske 2006. - 2010. te pripadajući Akcijski plan. Temeljna postavka svih ovih dokumenata, koje je usvojila Vlada Republike Hrvatske, razvoj je visokokvalitetnog znanstvenog i visokoškolskog sektora koji će biti potpora gospodarskom, društvenom i humanom napretku svog okruženja i koji će svojim doprinosom biti okosnica razvoja društva temeljenog na znanju.

Projekt jačanja Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zaklada) jedan je od ključnih ciljeva provedbe znanstvene i tehnologijske politike i jedan od ključnih iskoraka za jačanje Hrvatske kao zemlje utemeljene na znanju.

Bitna novost koja se predlaže ovim izmjenama i dopunama Zakona jest razvoj financiranja vrsnih znanstvenih projekata iz državnog proračuna kroz neovisnu i stručnu Zakladu. Time se po prvi puta javno financiranje znanstvene djelatnosti povjerava neovisnoj instituciji, koja se vodi isključivo kriterijima stručnosti, znanstvene izvrsnosti i rigoroznosti, te nacionalnim prioritetima u istraživanju.

Projekt jačanja Zaklade sljedeći je ključni korak modernizacije sustava financiranja znanosti u Hrvatskoj i vodi ga iz „tranzicije“, po uzoru na zemlje koje imaju razvijenu znanost te jaku poveznicu znanstvenih istraživanja s društvom i gospodarstvom (Švicarska, Njemačka, Austrija, Nizozemska).

Naime, ovim korakom jasno bi se odvojilo institucionalno od projektnog financiranja znanosti. Odvojeni sustavi institucionalnog i projektnog financiranja dovode do pozitivne sprege u razvoju znanstvenog sustava, još vrsnijeg znanstvenog rada i znanstvenih institucija (prije svega sveučilišta i znanstvenih instituta). Takav sustav stimulira institucije da potiču ponajbolje znanstvenike kroz kompetitivno projektno financiranje utemeljeno na znanstvenoj izvrsnosti i odgovornosti, te na taj način doprinose jačanju institucije.

Projekt jačanja Zaklade izravno je vezan uz ispunjenje glavnog cilja postavljenog *Znanstvenom i tehnologijskom politikom Republike Hrvatske 2006.-2010.*, a to je „povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj i njihovu učinkovitost,“ kroz „osiguranje uvjeta za stalni priljev sredstava Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj te usmjeravanje ulaganja Zaklade u najistaknutija istraživanja“.

Nadalje, Pregovaračka stajališta Republike Hrvatske za poglavlje 25. (Znanost i istraživanje) i Zajedničko stajalište Država članica Europske Unije u poglavlju 25. ističu potrebu jačanja nacionalnog istraživačkog sustava i unaprjeđivanje sustava vrednovanja znanstvenih projekata, znanstvenika i znanstvenih organizacija. Vlada Republike Hrvatske je u Nacionalnom programu za pridruživanje EU predvidjela aktivnosti glede tih ciljeva u 2008. godini, a u Izvješću Europske komisije o napretku Republike Hrvatske istaknuta je potreba poboljšanja sustava dodjele državnih sredstava kako bi se osigurala izvrsnost.

Strateški okvir za razvoj 2006. – 2013. naglašava da, iako je znanstvenoistraživački potencijal u Republici Hrvatskoj značajan, pa Hrvatska ima 2.600 istraživača na milijun stanovnika, što je istovjetno prosjeku novih članica EU-10, njegova iskorištenost i usklađenost s razvojem i potrebama gospodarstva je relativno niska. Slično je i sa strukturom ulaganja u istraživanje i razvoj u kojoj je još uvijek nisko sudjelovanje privatnog sektora. Stoga za prevladavanje ovakvog stanja Strateški okvir naglašava potrebu za ubrzanim stvaranjem nacionalnog prostora temeljenog na izvrsnosti, otvorenosti prema međunarodnoj razmjeni znanja, vrednovanju rezultata prema najboljoj međunarodnoj praksi i uključivanje sustava zaštite intelektualnog vlasništva.

Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje Vlada Republike Hrvatske usvojila je u travnju 2008. godine. Tim dokumentom naglašava se nekoliko strukturnih problema među kojima je i opseg i kvaliteta istraživačkih rezultata koji ne dostižu međunarodne standarde u potpunosti, kroz pokazatelje poput broja radova, broja patenata i broja doktoranda. Također, struktura javnog financiranja u RH je još uvijek takva da ne potiče u potpunosti uspostavljanje kompetitivnih odnosa među znanstvenicima. U Akcijskom planu jasno se ističu zadaće hrvatskih institucija, uključujući i Nacionalnu zakladu za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske, koje predstavljaju administrativni kapacitet za provođenje strateških ciljeva.

Kao instrumente i akcije kojima se teži postići navedene ciljeve ističe se izgradnja sustava vrednovanja i nagrađivanja koji je na odgovarajući način povezan sa znanstvenim rezultatima i koji će poticati osobnu odgovornost znanstvenika te biti poticajan za pomlađivanje istraživačke populacije. Jedan od instrumenata za postizanje ciljeva na području razvoja znanosti je i jačanje Zaklade kao promicatelja izvrsnosti u hrvatskom istraživačkom prostoru.

Prema Akcijskom planu problem javnog financiranja znanstvenih istraživanja koji bi omogućavao uspostavljanje kvalitetnih natjecateljskih odnosa među znanstvenicima i koje treba slijediti kriterij izvrsnosti i individualne odgovornosti istraživača podrazumijeva financiranje visokokvalitetnih projekata kroz recenzije vrhunskih stručnjaka na svjetskoj razini za određeno područje.

Znanstvena i tehnologijska politika Republike Hrvatske 2006. – 2010. ističe potrebu jačanja Zaklade te njene programe kao mjeru za bolju uporabu znanosti pri donošenju odluka. Zaklada je jedan od dionika programskih mjera za poticanje suradnje znanosti i industrije te povećanja produktivnosti i konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Pritom, ovaj dokument naglašava da je nužno definirati strateško usmjerenje Zaklade i poticanje suradnje i partnerstva kroz njene financijske instrumente što je temeljni razlog izmjena Zakona.

Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske osnovana je 2002. godine, te je započela s izgradnjom procedura i financiranjem znanstvenoistraživačkih i visokoobrazovnih projekata 2004. godine. Zaklada je ostvarila niz međunarodnih partnerstava sa srodnim institucijama u Europi, izradila bazu evaluatora i uključila se u članstvo Europske znanstvene zaklade. Tijekom 2008. Zaklada je u suradnji s Mađarskim fondom za znanost pokrenula inicijativu i dobila podršku za uspostavljanje jedinstvenog evaluacijskog prostora deset država srednje i istočne Europe.

U protekle četiri godine Zaklada je stvorila i kadrovske pretpostavke za implementiranje europskih standarda u vrednovanju, praćenju i financiranju znanstvenih projekata i znanstvenika. Stoga predlagatelj smatra da su stvorene sve pretpostavke za preuzimanje glavne uloge u vrednovanju i financiranju znanstvenih projekata, znanstvenika i znanstvenih organizacija od strane Zaklade.

Osnovna pitanja koja se rješavaju ovim zakonom

Ovim se zakonskim prijedlogom uređuju sljedeća pitanja:

Iz Zakona se uklanja adresa sjedišta Zaklade jer se na adresi Strossmayerov trg 4 sada nalazi Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Propisuje da je sjedište Zaklade u Zagrebu, a propisuje se ustrojavanje ureda u Splitu, Rijeci i Osijeku, čije ustrojstvo i djelokrug će se urediti općim aktom Zaklade, a radi učinkovitijeg obavljanja poslova iz djelokruga Zaklade..

Osiguravaju se sredstva za prijelazno razdoblje kroz mogućnost korištenja postojećih neiskorištenih sredstava Zaklade, i to izmjenom obveze registriranja polovice svih uplaćenih sredstava u osnovnu imovinu do iznosa 100 milijuna kuna. Na taj se način već u 2009. za ulaganje u znanstvene projekte oslobađa dodatno oko 40 milijuna kuna i osiguravaju osnovni preduvjeti da se u 2009. raspišu novi natječaji za individualne znanstvene projekte. Naime, svi postojeći znanstveni projekti vezani su ugovornim obvezama do kraja 2009., pa je za pokretanje novih programa potrebno osigurati dodatna sredstva. Oslobođanjem dijela sredstava Zaklade koji sada iznose oko 100 milijuna kuna, a od kojih je oko 50 milijuna kuna sada registrirano kao osnovna imovina Zaklade, moguće je pripremiti nove programe Zaklade kao financijske instrumente za prijelazno razdoblje. Time se do kraja 2009., omogućuje nesmetano istodobno pokretanje novih financijskih instrumenata u Zakladi, te priprema znanstvene zajednice za novi sustav.

U 2010. se, po isteku postojećih ugovora o provedbi projekata između ministarstva nadležnog za znanost i nositelja projekata te nakon sklapanja novih ugovora o projektima u Zakladi planira prijenos značajnijeg dijela sredstava iz Državnog proračuna s aktivnosti za znanstvene programe i projekte. Otvara se mogućnost i obveza prijenosa sredstava iz državnog proračuna na račun Zaklade bilo kroz zasebnu stavku bilo kroz uplate za financiranje znanstvenih programa bez potrebe osiguranja dvostruke količine sredstava za povećavanje osnovne imovine. Ovime Zaklada, koja nastavlja s ciljem ispunjavanja svoje svrhe kroz prihode od vlastite imovine, također preuzima i ulogu stožerne institucije za ulaganja sredstava iz državnog proračuna u znanstvena istraživanja.

Ovim zakonskim prijedlogom propisuje se nemogućnost sudjelovanja u zakladnim tijelima (osim Upravnog odbora) članova najviših državnih tijela koja se bave pitanjima znanosti i visokog obrazovanja, kao i zaposlenika ministarstva nadležnog za znanost i visoko obrazovanje. Time se osigurava nezavisnost Zaklade od tijela državne uprave i dodatno smanjuje mogućnost sukoba interesa. Također, propisuje se da se članovi tijela Zaklade ne mogu natjecati za sredstva Zaklade za vrijeme trajanja mandata kao i godinu dana po završetku mandata kao i njihova obveza da prijave svako postojanje sukoba interesa u odnosu na projekte koji sudjeluju u natjecajnom postupku. Osim navedenog, propisuje se i obveza Upravnog odbora Zaklade da izradi akt kojim se uređuju pitanja sukoba interesa.

Propisuje se način upravljanja intelektualnim vlasništvom proisteklim iz istraživanja u koje Zaklade ulaže na način da se ne ograničava udio Zaklade u eventualnoj dobiti proistekloj iz prava intelektualnog vlasništva, nego se odnosi uređuju posebnim ugovorom sklopljenim između nositelja projekta i Zaklade. Takvo rješenje usklađuje javno financiranje znanosti s ciljem povezivanja znanosti i gospodarstva, te prijenosa znanja i tehnologija iz javnih znanstvenih ustanova u gospodarstvo.

Zakonski prijedlog u prijelaznim i završnim odredbama određuje prestanak važenja članka 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji određuje financiranje znanstvenih projekata, suradničkih radnih mjesta i znanstvene opreme na način da ministarstvo nadležno za znanost uz prethodno mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost

raspisuje natječaj za financiranje, a odluke donosi ministar na temelju vrednovanja i na temelju prosudbe nezavisnih stručnjaka čiju listu utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost. Na taj se način omogućuje Zakladi preuzimanje središnje uloge u financiranju znanstvenih projekata u Republici Hrvatskoj.

Posljedice koje će proisteći donošenjem ovog zakona

Sadašnje ukupno financiranje temeljnih znanstvenih istraživanja iz proračuna iznosi oko 560 milijuna kuna godišnje što se raspodjeljuje na financiranje znanstvenih projekata odabranih i financiranih kroz selekcijskih postupak Nacionalnog vijeća za znanost, financiranje znanstvene opreme pridružene projektima te financiranje znanstvenih novaka – doktoranada i poslijedoktoranada zaposlenih na znanstvenim projektima.

Na to se ulaganje nadovezuje financiranje mreže javnih znanstvenih instituta u godišnjem iznosu od oko 380 milijuna kuna kojima se pokrivaju materijalni troškovi, kapitalna ulaganja i plaće znanstvenika na javnim institutima koje osniva Republika Hrvatska s ciljem znanstvenog istraživanja određene teme važne za državu.

Sadašnje projektno financiranje odnosi se isključivo na materijalne troškove istraživanja i kao takvo iznosi oko 15% ukupnog proračunskog ulaganja u temeljna znanstvena istraživanja. Spomenuti treba još i dodatna ulaganja u projekte transfera tehnologije, razvojne projekte, znanstvene projekte s hrvatskom dijasporom, znanstvenu infrastrukturu te značajna dodatna ulaganja u sveučilišta i Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti kao stožernu znanstvenu ustanovu. Projektno financiranje isključivo materijalnih troškova potrebno je objediniti u veće projekte koji bi uključivali i sitnu i srednju opremu te troškove plaća istraživača – doktoranada i postdoktoranda.

Zaklada je sa svojim godišnjim ulaganjem od oko 10 milijuna kuna i razrađenim financijskim instrumentima u skladu s najboljom svjetskom praksom, čini zasada mali, ali vrlo dobro strukturirani i važni segment financiranja znanstvenog sustava koji potiče izvrsnost, individualnu odgovornost i razvoj institucija.

Trenutna imovina Zaklade iznosi oko 100 milijuna kuna, od čega je oko 50 milijuna registrirano kao osnovna imovina Zaklade, a 10 milijuna ugovoreno u projektima. Kako bi se ostvarili uvjeti za prijenos značajnijeg dijela proračunskih sredstava za projekte, u sadašnjem financijskom stanju neophodno je ukinuti postojeću obvezu registriranja u osnovnu imovinu Zaklade polovice svih uplaćenih sredstava dok se ne dostigne iznos osnovne imovine od 100 milijuna kuna. Vezano uz navedeno, a s obzirom da je ta obveza navedena u Zakonu, predlažu se izmjene i dopune Zakona.

Izmjene i dopune Zakona omogućit će, pored planiranih i ugovorenih 130 milijuna kuna, dodatna ulaganja od oko 40 milijuna kuna u hrvatske znanstvene projekte tijekom 2009. godine. U 2010. godini planira se prenijeti na Zakladu veći dio predviđenih proračunskih sredstava za znanstvene projekte. Manji dio predviđenih sredstava uložiti će se kroz dodatno namjensko institucionalno financiranje istraživanja, kroz model lump-sum za znanstvena istraživanja, gdje će institucije interno, ali uz vanjsko vrednovanje uspješnosti, raspoređivati sredstva u skladu sa svojom znanstvenom strategijom i politikom. Sredstva za institucionalno financiranje raspoređivat će se sukladno raspoloživim proračunskim sredstvima ministarstava nadležnog za znanost.

Takvom dinamikom nastavit će se prenositi proračunska sredstva i u budućnosti, a prema optimističnoj projekciji, u skladu s Akcijskim planom Vlade RH za povećavanje ulaganja u znanost i istraživanja, proračun za znanost rastao bi 25%. Time bi se ostvario daljnji rast osnovne imovine Zaklade i uvjeti za godišnji prijenos sve većeg dijela proračunskih sredstava za znanstvene projekte u Zakladu.

U konačnici, nakon uspješnog pozicioniranja Zaklade u sustavu financiranja znanosti, očekuje se da će projektno financiranje kroz Zakladu iznositi između 15% i 20% ukupnih proračunskih sredstava za znanost, koja u 2009. iznose oko 1 milijardu kuna, a prema optimističnom scenariju bi u 2012. iznosila oko 2 milijarde kuna sukladno Vladinom Akcijskom planu za poticanje ulaganja u znanost i istraživanja.

Provedba projekta jačanja Zaklade, kroz uspostavu nezavisnog i kompetitivnog sustava financiranja znanstvene djelatnosti, predstavljat će još jedan važan korak ka izlasku hrvatske znanosti iz „tranzicije“, prema modernom znanstvenom sustavu koji vrednuje i cijeni svoje vrhunske talente i najbolje znanstvenike, te služi kako razvoju gospodarstva tako i cjelokupnom društvu.

Donošenjem ovoga zakona ispunit će se obveze iz Pregovaračkih stajališta Republike Hrvatske za poglavlje 25. (Znanost i istraživanje) i Nacionalnog programa za pridruživanje EU te preporuke iz Zajedničkog stajališta Država članica EU u poglavlju 25. i Izvješća Europske komisije o napretku Republike Hrvatske. Nadalje, donošenjem ovog zakona ispuniti će se uvjeti i preporuke tri osnovna strateška dokumenta Vlade Republike Hrvatske čiji je cilj razvoj visokokvalitetnog znanstvenog i visokoškolskog sektora: Strateškog okvira za razvoj 2006. – 2013., Akcijskog plana za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje te Znanstvene i tehnologijske politike Republike Hrvatske 2006. - 2010.

Donošenjem ovog zakona osigurat će se uvjeti za stalni priljev sredstava Zakladi te usmjeravanje njenih ulaganja u najistaknutija istraživanja putem jasnih i transparentnih procedura i međunarodne recenzije, sukladno preporukama Znanstvene i tehnologijske politike Vlade Republike Hrvatske 2006. – 2010. Zaklada već svojim programima omogućava financiranje po tom sustavu, no njeno daljnje jačanje i rekonstruiranje koje je predviđeno izmjenama Zakona, vodit će ka preuzimanju središnjeg mjesta u financiranju znanstvenih projekata.

Zakon u tom smislu, uz tehničke izmjene, stvara temelj za restrukturiranje Zaklade i ustanovljavanje tijela kojima će se takvo financiranje provoditi.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE

U članku 1. izmijenjen je stavak 3. članka 2. Zakona na način da se propisuje da je sjedište Zaklade u Zagrebu, a propisuje se ustrojavanje ureda u Splitu, Rijeci i Osijeku, čije ustrojstvo i djelokrug će se urediti općim aktom Zaklade, a radi učinkovitijeg obavljanja poslova iz djelokruga Zaklade.

Člankom 2. mijenja se članak 3. Zakona, te se propisuje nadležnost Zaklade za raspisivanje natječaja te provođenje, evaluaciju, vrednovanje i nadzor nad znanstvenim projektima i programima. Također propisuje se da se uvjeti i postupak prijavljivanja, vrednovanja i donošenja odluka za financiranje znanstvenih projekata i programa utvrđuju pravilnikom o uvjetima i postupku za dodjelu sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade, kojeg, sukladno članku 6. stavku 1. Zakona, donosi Upravni odbor Zaklade.

Člankom 3. u cijelosti se mijenja članak 4. Zakona te propisuje ovlast Zaklade da statutom može predvidjeti i druga zakladna tijela osim Upravnog odbora. Propisuje se da članovi zakladnih tijela ne mogu sudjelovati u projektima i programima Zaklade za vrijeme njihovog članstva te godinu dana po završetku članstva. Također, propisuju se i drugi slučajevi u kojima se može pojaviti sukob interesa u ovim postupcima, kao i donošenje općeg akta kojim će se detaljnije regulirati ova materija.

Člankom 4. mijenja se članak 5. stavak 2. Zakona na način da se općenitije navode najviša tijela u području znanosti i visokog obrazovanja te na način da se navedeni stavak dopunjuje načinom na koji javni znanstveni instituti predlažu Hrvatskom saboru člana Upravnog odbora Zaklade.

Člankom 5. se u stavku 6. Zakona dodaje se novi stavak 2. kojim se propisuje da Upravni odbor Zaklade donosi Strateški plan Zaklade.

Člankom 6. mijenja se članak 10. stavak 1. Zakona na način da se propisuje drugi iznos osnovne imovine Zaklade, te se briše dosadašnji stavak 3. kojim je bilo propisano da je Zaklada obvezna u zakladni upisnik upisati povećanje osnovne imovine za iznos od 50% godišnjih prihoda koje ostvaruje iz Fonda za razvoj i zapošljavanje i iz dividendi od dionica ili udjela u trgovačkom društvu u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu RH.

Člankom 7. mijenja se članak 12. stavak 1. Zakona na način da se, uz ostale prihode iz kojih se Zaklada financira, dodaje i državni proračun kao izvor financiranja Zaklade. S obzirom da je cilj Zakona jačanje Zaklade kao ključne institucije za financiranje hrvatske znanosti, važno je da Zaklada, osim prihoda iz svoje imovine dobije i stalni izvor prihoda iz državnog proračuna iz kojeg se dalje ulaže u znanstvena istraživanja. Ovime Zaklada, kojoj se ne umanjuje značaj ispunjavanja svoje svrhe kroz prihode od vlastite imovine, također preuzima i ulogu stožerne institucije za ulaganje sredstava iz državnog proračuna u znanstvena istraživanja.

Člankom 8. mijenja se stavak 2. članka 16. Zakona na način da se u navedenoj odredbi Zakona bolje određuje način upravljanja intelektualnim vlasništvom proisteklim iz istraživanja u koje Zaklada ulaže. Više se ne ograničava udio Zaklade u eventualnoj dobiti proistekloj iz prava intelektualnog vlasništva kao ishoda znanstvenog istraživanja koje financira Zaklada, nego se ti odnosi uređuju posebnim ugovorom sklopljenim između nositelja projekta i Zaklade. Takvo rješenje usklađuje javno financiranje znanosti s ciljem povezivanja znanosti i gospodarstva, te prijenosa znanja i tehnologija iz javnih znanstvenih ustanova u gospodarstvo. Time se i doprinosi budućem razvoju nacionalnog inovacijskog sustava, u kojem Zaklada ima ulogu glavnog izvora financiranja znanstvenih istraživanja, kroz poticanje komercijalizacije znanstvenih rezultata i potporu prijenosu tehnologija prema gospodarstvu, a što je cilj Znanstvene i tehnološke politike Republike Hrvatske 2006-2010.

Člankom 9. propisana je izmjena naziva nadležnog ministarstva, kao i nadležnog ministra.

Članak 10. određuje prestanak važenja članka 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te predstavlja prijelaznu odredbu kojom je propisano da će se natječajni postupci za financiranje znanstvenih projekata i programa, započeti sukladno članku 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, završiti prema odredbama toga Zakona.

Članak 11. određuje obvezu Upravnog odbora Zaklade da uskladi Statut Zaklade s ovim Zakonom i dostavi ga na suglasnost ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje u roku od mjesec dana od stupanja ovoga Zakona na snagu te obvezu Upravnog odbora da u daljnjem roku od 15 dana dostavi statut na suglasnost Središnjem državnom uredu za upravu te da u roku od tri mjeseca od stupanja ovoga Zakona na snagu donese ostale opće akte Zaklade i dostavi ga na suglasnost ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje.

Članak 12. predstavlja završnu odredbu Konačnog prijedloga zakona kojom je propisano stupanje na snagu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE, U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA, TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Tekst Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Konačni prijedlog zakona) je izričajno i nomotehnički poboljššan u odnosu na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) koji je u veljači 2009. godine raspravljen u Hrvatskom saboru u prvom čitanju.

U svezi navedenog poboljšanja, Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora je predložio da se u članku 7. Prijedloga zakona navede puni naziv važećeg Zakona, odnosno da se iza riječi: „Zakona“ dodaju riječi: „o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj (Narodne novine, broj 117/01.)“ što je i učinjeno te je u navedenom članku ispravljen naziv Zakona koji se mijenja i dopunjuje.

Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora predložio je da predlagatelj preispita rješenje iz članka 9. stavka 2. Prijedloga zakona kojim je bilo propisano da će se natječajni postupci za financiranje znanstvenih projekata i programa, započeti sukladno članku 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, završiti po odredbama ovog zakona čije donošenje se predlaže, te je navedena odredba izmijenjena propisivanjem da će se ranije započeti natječajni postupci dovršiti prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

U članku 1. Konačnog prijedloga zakona predlagatelj je u odnosu na Prijedlog zakona prihvaćen u prvom čitanju izvršio izmjenu na način da je u navedenom članku, kojim se mijenja članak 2. stavak 3. Zakona, propisao da je sjedište Zaklade u Zagrebu, a da se u Splitu, Rijeci i Osijeku ustrojavaju uredi, a radi učinkovitijeg obavljanja poslova iz djelokruga Zaklade, čije se ustrojstvo i djelokrug će se urediti općim aktom Zaklade.

Nadalje, predlagatelj je u Konačnom prijedlogu zakona uvrstio nove članke 7. i 8. Člankom 7. Konačnog prijedloga zakona mijenja se članak 12. stavak 1. Zakona na način da se, uz ostale prihode iz kojih se Zaklada financira, dodaje i državni proračun kao izvor financiranja Zaklade. Na taj se način prihvaćaju prijedlozi saborskih zastupnika u pogledu dodatnog financijskog osposobljavanja Zaklade.

Člankom 8. Konačnog prijedloga zakona mijenja se stavak 2. članka 16. Zakona na način da se u navedenoj odredbi Zakona izostavlja ograničenje da postotak budućeg udjela u dobiti od intelektualnog vlasništva proisteklog iz znanstvenog ili tehnologijskog otkrića (koji se utvrđuje posebnim ugovorom) ne može biti manji od 10%.

Predlagatelj je prilikom izrade Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske usvojio prijedloge iznesene od strane Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora, Kluba zastupnika SDP-a i Kluba zastupnika HNS-a i to u pogledu

potrebe poboljšanja argumentacije za donošenje ovog zakona, odnosno davanja potrebnih obrazloženja može li Zaklada preuzeti središnje mjesto u financiranju znanstvenih projekata, može li Zaklada uslijed smanjivanja osnovne imovine i dalje generirati svoj vlastiti kapital, može li i nadalje funkcionalno djelovati preuzimanjem uloge središnjeg nositelja financiranja znanstvenih projekata, s kolikim sredstvima će raspolagati Zaklada u narednim godinama uslijed navedenih promjena, te kakvi su učinci smanjivanja osnovne imovine Zaklade na financiranje znanstvenih projekata u Republici Hrvatskoj. Navedena argumentacija i potreba obrazloženja sadržana su u točki I. obrazloženja ovog Konačnog prijedlog zakona.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Klub zastupnika SDP-a istaknuo je primjedbu da je Prijedlog zakona nedorečen u pogledu organizacijskih predradnji za preuzimanje središnjeg mjesta Zaklade u financiranju znanstvenih programa i projekata. Sa stajališta predlagatelja, ono što se kao pretpostavka preuzimanja takve uloge Zaklade predviđa ovim Konačnim prijedlogom zakona, upravo je ukidanje obveze registriranja 50% sredstava u osnovnu imovinu Zaklade na način kojim bi se oslobodio dio sredstava potreban za prijelaznu fazu razvijanja financijskih instrumenata za financiranje znanstvenih istraživanja u 2009. godini te puno financiranje istih u 2010. godini. Naime, svi postojeći znanstveni projekti vezani su ugovornim obvezama do kraja 2009., pa je za pokretanje novih programa kao i za pripremu programa prema kojima će se usmjeriti postojeći znanstveni projekti potrebno osigurati dodatna sredstva, koja se mogu osigurati iz postojećih sredstava Zaklade. Time se otvara mogućnost uplate sredstava na račun Zaklade iz Državnog proračuna bilo kroz zasebnu stavku bilo kroz uplate ministarstava za financiranje programa bez potrebe osiguranja dvostruke količine sredstava.

U pojedinačnoj raspravi, zastupnica Marija Lugarić (SDP) predložila je da predlagatelj preispita mogućnost da se u Konačni prijedlog zakona uvrsti odredba da se iz sredstava igara na sreću jedan postotak dodjeljuje i u sredstva Zaklade te da se isto razradi Uredbom Vlade RH, što kao rješenje omogućava Zakon o zakladama i fondacijama (Narodne novine, broj 36/95, 64/01). Navedeno rješenje preispitano je te predlagatelj isto nije prihvatio jer je u Zakonu predviđeno da se dio sredstava iz Fonda za razvoj i zapošljavanje ulaže u Zakladu.

Nadalje, zastupnica Marija Lugarić (SDP) predložila je da predlagatelj preispita je li ovaj Prijedlog zakona u sukobu sa člancima 16. i 24. Zakona o zakladama i fondacijama koji ne bi dozvoljavali da se osnovna imovina zaklade umanjuje, odnosno predviđaju mogućnost promjene osnovne imovine zaklade samo njenim povećavanjem.

U pogledu navedenog prijedloga, bitno je naglasiti da, sukladno članku 16. Zakona o zakladama i fondacijama, imovina zaklade može biti osnovna imovina i imovina koju zaklada stekne gospodarskim iskorištavanjem svoje imovine (npr. zakupnina, najamnina, kamate, dividende, prihodi od autorskih prava, patenata, licenci i slično, prihodi od poljodjelskog, šumskog i drugog zemljišta), priložima, donacijama i slično, te organiziranjem određenih aktivnosti kao što su dobrotvorne prirede, prigodna lutrija, izrada i prodaja prigodnih tiskovina, amblema, znački i slično.

Sukladno članku 16. stavku 1. Zakona o zakladama i fondacijama, osnovna imovina zaklade je imovina koju je zakladnik namijenio zakladi u aktu o osnivanju, a čija se vrijednost ne smije umanjivati ili gubiti ostvarivanjem zakladne svrhe. Mišljenja smo da imperativna odredba članka 16. stavka 1. navedenog Zakona nije u sukobu s ovim Prijedlogom zakona, jer se njime ne umanjuje osnovna imovina, već se samo ukida obveza obveze registriranja 50% sredstava u osnovnu imovinu Zaklade. Nadalje, navedena odredba Zakona o zakladama i fondacijama odnosi samo na zabranu umanjivanja osnovne imovine zaklade uslijed ostvarivanja zakladne svrhe, odnosno uslijed ostvarivanja onog cilja radi kojeg je zaklada osnovana, ne i na zabranu umanjivanja osnovne imovine zaklade u njenom aktu o

osnivanju (u ovom slučaju u Zakonu kao osnivačkom aktu Zaklade). Također, člankom 24. Zakona o zakladama i fondacijama propisano je da se osnovna imovina zaklade navedena u statutu smije promijeniti samo ako se time ne umanjuje njena vrijednost i ne dovodi u pitanje ispunjenje svrhe zaklade. Predlagatelj smatra da se navedena odredba ne odnosi na smanjivanje osnovne imovine zaklade u njenom osnivačkom aktu te da ujedno i takvo smanjivanje ne dovodi u pitanje ispunjenje svrhe Zaklade, tim više jer se Konačnim prijedlogom zakona u članku 7. uvodi financiranje Zaklade iz državnog proračuna.

Klub zastupnika SDP-a, Klub zastupnika HNS- a i zastupnica Marija Lugarić (SDP) predložili su uz izmjene i dopune Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj, uputiti u saborsku proceduru i izmjenu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju na način da se iz tog Zakona briše članak 111. koji regulira način financiranja znanstvenih programa i projekata. U pogledu navedenog prijedloga, kao razlog njegova neprihvatanja, navodi se da se u normativnoj praksi susreću takva rješenja da se odredbe jednog zakona mijenjaju, dopunjuju i brišu drugim zakonom koji uređuje materiju iz istog ili sličnog zakonodavnog područja. Osim toga, Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora, kao mjerodavno radno tijelo, nije istaknuo takav prijedlog te stoga predlagatelj isti nije prihvatio.

TEKST ODREDBI ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU**ZAKON O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I
TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE
(Narodne novine, broj 117/01)****I. OPĆE ODREDBE****Članak 1.**

(1) Ovim se Zakonom osniva Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zaklada), utvrđuje se njena svrha, tijela, osnovna imovina, način i izvori financiranja.

(2) Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o zakladama i fondacijama.

Članak 2.

(1) Osnivač Zaklade je Republika Hrvatska.

(2) Ime Zaklade je Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske.

(3) Sjedište Zaklade je u Zagrebu, Trg J. J. Strossmayera 4.

(4) Zaklada je pravna osoba, a svojstvo pravne osobe stječe upisom u Zakladni upisnik.

II. ZAKLADNA SVRHA**Članak 3.**

(1) Zaklada se osniva sa svrhom promocije znanosti, visokog školstva i tehnologijskog razvoja u Republici Hrvatskoj s temeljnim ciljem osiguravanja gospodarskog razvoja i poticanja zapošljavanja. Zaklada osigurava potporu znanstvenih, visoko-obrazovnih i tehnologijskih programa i projekata te poticanje međunarodne suradnje na području visokoga školstva. Potpora uključuje i pomoć u realizaciji znanstvenih programa od posebnog interesa u području fundamentalnih, primijenjenih i razvojnih istraživanja.

(2) Zaklada posebice financira programe visokog obrazovanja, koji će rezultirati inovacijama i patentima, te programe visokog obrazovanja, znanosti i tehnologijskog razvoja, dodjeljuje školarine nadarenim studentima (diplomantima i poslijediplomantima), posebno mlađim i istaknutim znanstvenicima i stručnjacima u gospodarstvu i znanstvenim i visokoškolskim ustanovama Republike Hrvatske.

III. ZAKLADNA TIJELA**Članak 4.**

(1) Tijela Zaklade su Upravni odbor i upravitelj Zaklade do imenovanja Upravnog odbora.

(2) Članovi zakladnih tijela moraju poslove Zaklade voditi savjesno, u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa, statuta i drugih općih akata Zaklade.

Članak 5.

(1) Zakladom upravlja Upravni odbor Zaklade koji ima sedam članova.

(2) Članove Upravnog odbora Zaklade imenuje Hrvatski sabor. Po jednog člana Upravnog odbora Zaklade imenuje Hrvatski sabor na prijedlog:

- Rektorskog zbora visokih učilišta Republike Hrvatske,
- javnih znanstvenoistraživačkih instituta,

- Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
- Nacionalnoga znanstvenog vijeća i
- Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu.

(3) Dva člana Upravnog odbora Hrvatski sabor imenuje na prijedlog ministra znanosti i tehnologije.

(4) Članovi Upravnog odbora Zaklade biraju između sebe predsjednika Upravnog odbora Zaklade i dva zamjenika većinom ukupnog broja članova. Zamjenici zamjenjuju spriječenog, odnosno odsutnog predsjednika, prema redosljedu koji utvrdi Upravni odbor.

(5) Na rad članova Upravnog odbora Zaklade, primjenjuju se odredbe statuta Zaklade.

(6) Način rada Upravnog odbora Zaklade pobliže će se urediti Poslovníkom.

Članak 6.

(1) Upravni Odbor Zaklade donosi statut Zaklade, poslovnik o svom radu, pravilnik o uvjetima i postupku za dodjelu sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade, donosi odluke o dodjeli sredstava, upravlja i nadzire vođenje poslova Zaklade, odlučuje o korištenju imovine Zaklade, podnosi izvješća o radu zaklade te obavlja druge poslove sukladno zakonu i statutu Zaklade.

(2) Predsjednik Upravnog odbora Zaklade zastupa Zakladu, provodi odluke Upravnog odbora, vodi poslove Zaklade sukladno odlukama Upravnog odbora, odgovoran je za zakonitost rada Zaklade, predlaže Upravnom odboru financijski plan i zaključni račun, podnosi izvješća Upravnom odboru o stanju poslova i financijskom stanju Zaklade, te obavlja druge poslove u skladu s ovim Zakonom, drugim propisima i statutom Zaklade.

(3) Predsjednik Upravnog odbora može dati drugoj osobi pisanu punomoć za sklapanje određenih vrsta ugovora i poduzimanje drugih pravnih radnji, odnosno za sklapanje pojedinačno određenih ugovora i poduzimanje drugih pojedinačno određenih pravnih radnji.

Članak 7.

(1) Sjednice Upravnog odbora Zaklade saziva predsjednik Upravnog odbora najmanje jednom u tri mjeseca.

(2) Sjednica se može održati ukoliko je nazočna većina članova Upravnog odbora, a pravovaljane odluke donose se većinom glasova nazočnih članova Upravnog odbora.

(3) Odluke Upravnog odbora objavljuju se na oglasnoj ploči u sjedištu Zaklade ili na neki drugi prikladan način.

Članak 8.

(1) Mandat članova Upravnog odbora traje četiri godine s pravom ponovnog izbora.

(2) Hrvatski sabor će razriješiti člana Upravnog odbora ako član svoje dužnosti ne obavlja savjesno, u skladu sa zakonom i drugim općim aktima Zaklade, ako nesudjelovanjem u radu na sjednicama ili na drugi način ne ispunjava svoje obveze, ako se utvrdi da ima osobne ili poslovne interese koji su suprotni interesima Zaklade, ako svojim ponašanjem i istupima narušava ugled Zaklade, ili ne ispunjava koji od uvjeta iz članka 21. stavka 1. Zakona o zakladama i fondacijama.

Članak 9.

Upravni odbor može osnovati stručne službe, te stalne i povremene komisije radi prikupljanja znanstvenih programa, analize i ocjene tih programa, obrade zamolbi, izrade prijedloga Upravnom odboru i za obavljanje drugih poslova iz svog djelokruga.

IV. OSNOVNA IMOVINA ZAKLADE

Članak 10.

(1) Osnovnu imovinu Zaklade čini iznos od 2.025.000,00 kuna koji će na račun Zaklade uplatiti Ministarstvo znanosti i tehnologije na teret stavaka proračuna ovog Ministarstva.

(3) Imovinu iz stavka 1. ovoga članka osigurava osnivač Zaklade.

(3) Zaklada je obvezna u zakladni upisnik upisati povećanje osnovne imovine za iznos 50% godišnjih prihoda iz članka 15. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, sve dok osnovna imovina ne dostigne iznos od 100.000.000,00 kuna. Prijava upisa povećanja podnosi se u roku od 30 dana od dana uplate.

Članak 11.

- (1) Zaklada ima samostalan kunski račun.
- (2) Devizna sredstva zaklade bit će deponirana na deviznom računu otvorenom kod poslovne banke.

V. FINANCIRANJE, FINACIJSKO POSLOVANJE I NADZOR NAD RADOM ZAKLADE

Članak 12.

- (1) Zaklada se financira iz prihoda od osnovne imovine, darovnica, ovim Zakonom propisanih prihoda i drugih prihoda.
- (2) Prihodi se odlukom Upravnog odbora raspoređuju za zakladne svrhe iz područja znanosti, visokog školstva i tehnologijskog razvoja.

Članak 13.

Prihode od osnovne imovine čine kamate i drugi prinosi od financijske imovine, kao i najamnine i slične naknade u slučaju da Zaklada ima u vlasništvu nekretnine ili drugu pokretnu imovinu različitu od novca ili financijske imovine.

Članak 14.

- (1) Darovnice su novčana sredstva, robe, usluge i prava koje Zaklada dobiva za ostvarenje, svoje zakladne svrhe od trgovačkih društava, fizičkih osoba, udruga, zaklada, fundacija, odnosno takvi darovi drugih domaćih i stranih osoba.
- (2) Na darovnice iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se porezne olakšice i povlastice prema posebnim zakonima.

Članak 15.

- (1) Zaklada ostvaruje i prihod iz Fonda za razvoj i zapošljavanje u visini utvrđenoj financijskim planom Fonda.
- (2) Ukoliko Zaklada na temelju propisa ili odlukom Vlade Republike Hrvatske postane vlasnik dionica ili udjela u trgovačkom društvu u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Republike Hrvatske, Zaklada nema upravljačka prava, ali odgovarajući dio dividende postaje prihod Zaklade.
- (3) Zaklada može ostvarivati prihode na osnovi članka 17. stavka 5. Zakona o zakladama i fundacijama.

Članak 16.

- (1) Pod drugim prihodima Zaklade smatra se stjecanje prihoda od popratnih aktivnosti kao što su organiziranje dobrotvornih priredbi, izrada i prodaja tiskovina, amblema, značaka i slične aktivnosti.
- (2) Pod drugim prihodima smatra se i 1% udjela u dobiti od komercijalizacije znanstvenih ili tehnologijskih otkrića financiranih od Republike Hrvatske ili ustanove osnovane od Republike Hrvatske. Za slučaj kada Zaklada financira projekte, postotak budućeg udjela u dobiti od znanstvenog ili tehnologijskog otkrića, utvrđuje se posebnim ugovorom sklopljenim između nositelja projekta i Zaklade, s tim da taj postotak ne može biti manji od 10%.

Članak 17.

(1) Financijska godina Zaklade počinje 1. siječnja, a završava 31. prosinca iste godine.

(2) Upravni odbor Zaklade je obvezan u roku od mjesec dana po isteku tromjesečja dostaviti Ministarstvu znanosti i tehnologije financijsko izvješće o radu Zaklade.

(3) Po okončanju financijske godine Upravni odbor Zaklade je obvezan Hrvatskom saboru i državnim tijelima podnijeti odgovarajuća izvješća, sukladno odredbama članka 31. stavka 3. Zakona o zakladama i fundacijama.

Članak 18.

(1) Upravni odbor Zaklade je obvezan do petnaestog u mjesecu dostaviti Ministarstvu znanosti i tehnologije izvješće o radu Zaklade za prethodni mjesec.

(2) Upravni odbor Zaklade je obvezan, prije donošenja izmjena i dopuna statuta Zaklade, Poslovnika o radu Upravnog odbora ili drugog općeg akta kojim se utvrđuju pojedina pitanja ustrojstva ili rada Zaklade, zatražiti suglasnost Ministarstva znanosti i tehnologije.

VI. ODGOVORNOST ZAKLADE

Članak 19.

(1) Za obveze u poslovanju Zaklada odgovara cijelom svojom imovinom.

(2) Gubici Zaklade pokrivaju se iz sredstava Zaklade.

VII. STATUT I DRUGI OPĆI AKTI ZAKLADE

Članak 20.

(1) Zaklada ima statut kojim se uređuje način ostvarivanja svrhe i unutarnje ustrojstvo Zaklade te druga pitanja značajna za ostvarivanje zakladne svrhe.

(2) Drugi opći akti moraju biti u skladu s odredbama statuta, ovoga Zakona i drugih propisa.

(3) Tumačenje odredaba statuta i drugih općih akata daje Upravni odbor Zaklade.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

(1) Vlada Republike Hrvatske imenuje upravitelja Zaklade u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Upravitelj zaklade je ovlašten zastupati Zakladu i poduzimati sve potrebne radnje do imenovanja zakladnih tijela, kada prestaju sva njegova ovlaštenja.

(2) Upravitelj Zaklade obvezan je u roku od 10 dana od dana imenovanja podnijeti statut Zaklade Ministarstvu znanosti i tehnologije na suglasnost. Nakon dobivanja suglasnosti obvezan je u daljnjem roku od 15 dana, a najkasnije u roku od 30 dana od dana imenovanja, podnijeti statut Zaklade na odobrenje Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave.

Članak 22.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama.

ZAKON O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU*Financiranje znanstvenih projekata, suradničkih radnih mjesta i znanstvene opreme*
Članak 111.

(1) Ministarstvo uz prethodno mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost raspisuje natječaje za financiranje znanstvenih projekata, suradničkih radnih mjesta znanstvenih novaka, te znanstvene infrastrukture i opreme iz sredstava državnog proračuna. Natječaji su otvoreni za prijave do njihovih opoziva (otvoreni natječaj), a odluke o financiranju donosit će se periodično, najmanje jednom godišnje, a najmanje četiri puta godišnje za znanstvene novake, u skladu s raspoloživim sredstvima.

(2) Na natječaj za znanstvene projekte mogu se prijaviti znanstvene organizacije, znanstveni centri izvrsnosti, znanstvenici i skupine znanstvenika. Na natječaj za suradnička radna mjesta i na natječaj za nabavku znanstvene infrastrukture i opreme prijavu mogu podnijeti znanstvene organizacije.

(3) Odluku o financiranju projekata, suradničkih radnih mjesta i nabave znanstvene opreme donosi ministar. Vrednovanje se temelji na anonimnoj prosudbi nezavisnih stručnjaka iz zemlje i inozemstva čiju listu po pojedinim znanstvenim područjima utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost.

(4) O dodjeli sredstava iz državnog proračuna za nabavu kapitalne i srednje znanstvene opreme znanstvena organizacija zaključuje ugovor s Ministarstvom u kojemu se utvrđuje način korištenja opreme od strane drugih znanstvenih organizacija i znanstvenika čiji se rad financira ili sufinancira iz državnog proračuna. Ministarstvo vodi upisnik znanstvene opreme nabavljene dijelom ili u cijelosti iz sredstava proračuna.